

Modelul de bună practică

în cadrul disciplinei *Firma de exercițiu-laborator tehnologic* din aria curriculară
Tehnologii

Profesor *Gazsi Ștefan Eduard*

Instituția de învățământ *Colegiul Economic "Transilvania"*

Localitatea *Tîrgu Mureș*, județul *Mureș*

I. Contextualizare. Reflecție înainte de proiectare:

1.1. Specificul unității de învățământ:

Colegiul Economic "Transilvania" este un liceu cu tradiție în învățământul economic mureșan, an de an formând specialiști în domeniul economic, al turismului, comerțului și al gastronomiei; un colegiu care promovează modernizarea procesului de învățământ prin adaptarea continuă la schimbări, la cerințele și nevoile socio – economice, culturale locale.

Firma de exercițiu reprezintă o metodă inovativă și interactivă de predare-învățare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, o concepție modernă de integrare și aplicare interdisciplinară a cunoștințelor, o abordare a procesului de predare-învățare care asigură condiții pentru probarea și aprofundarea practică a competențelor dobândite de elevi în pregătirea profesională.

Introducerea metodei de învățare prin firma de exercițiu, în învățământul profesional și tehnic din România s-a realizat, începând cu anul 2001, printr-un proiect inițiat în cadrul Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est și desfășurat de Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) din România în colaborare cu Ministerul Educației și Culturii și Kulturkontakt din Austria – proiectul ECO NET.

Din anul școlar 2003-2004, mai multe cadrele didactice de la Col. Eco. Transilvania au fost formate prin proiectul ECO NET și astfel au luat ființă firmele de exercițiu în județul Mureș.

Activitatea în firma de exercițiu este inclusă în curriculumul național la liceul tehnologic, profilul SERVICII, începând cu anul școlar 2006-2007.

1.2. Colectivul de elevi:

Elevii claselor a XI-a desfășoară practica sub forma laboratorului tehnologic - firma de exercițiu. Activitățile se desfășoară pe grupe de elevi cât și cu întreaga clasă.

1.3 Prezentarea disciplinei în contextul ariei curriculare Tehnologii:

Firma de exercițiu este o metodă didactică modernă inovativă și interactivă de succes în România, care are drept scop dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor prin simularea proceselor dintr-o firmă reală. Instruit într-un cadru atractiv, creativ și interactiv, elevul va participa voluntar și motivat la propria formare, dobândind competențe esențiale ce îi vor ușura inserția pe piața muncii. Înțelegerea și aplicarea în mod optim a conceptului „firmă de exercițiu” îi va putea oferi elevului o învățare activă, bazată pe practică, facilitându-i acestuia trecerea de la școală la viața activă.

a) Caracteristicile firmei de exercițiu:

- activitatea firmelor de exercițiu se desfășoară într-un laborator dotat corespunzător pentru pregătirea teoretică și practică economică;
- își desfășoară activitatea ca o firmă reală, dar cu bani și mărfuri virtuale, în conformitate cu practica și legile specifice economiei naționale;
- formează competențe necesare la locul de muncă, sub conducerea metodologică a profesorului;
- oferă agenților economici posibilitatea de a implica în procesul de învățare;
- deciziile greșite, care în realitate ar crea probleme serioase, nu au astfel de urmări în cazul unei firme de exercițiu, dar oferă situații de învățare;

Locul de desfășurare a activității firmei de exercițiu este un cabinet dotat cu mobilier corespunzător, cu echipamente necesare învățării, pentru efectuarea de operații economice și comerciale care să simuleze activitatea unei firme din sfera economică reală.

Scopul firmei de exercițiu este ca elevii să dobândească competențe cheie aptitudini și anumite atitudini, care să le permită să se integreze cu succes pe piața muncii și/sau să urmeze o facultate cu un anumit profil.

b) Valori și atitudini dezvoltate:

• abilități antreprenoriale	• gândirea creativă
• deprinderi de lucru în echipă	• aplicarea în practică a cunoștințelor teoretice
• capacitate de conducere	• rezolvare de situații problemă
• autonomie de lucru	• perseverență
• luarea de decizii și asumarea răspunderii	• organizarea locului de muncă
• culegerea și prelucrarea independentă a informațiilor	

b) Conținuturi

1. Ideea de afacere (analiza mediului extern)

Un punct forte al exersării competențelor în firma de exercițiu este reprezentat de politica și strategia de marketing în vederea asigurării viabilității ideii de afaceri. În acest sens se urmăresc aspecte esențiale precum:

• satisfacerea unei nevoi;	• prețuri atractive;
• integrarea pe piață;	• clienți mulțumiți.
• produse/servicii de calitate;	

2. Alegerea formei juridice

Firma de exercițiu este o firmă virtuală, care are un obiect de activitate stabilit pe baza unui studiu de piață încadrat conform clasificării activităților din economia națională (codurile CAEN armonizate cu NACE- Nomenclatorul Activităților din Comunitatea Europeană).

Forma juridică influențează organizarea firmei, respectiv:

• numărul de persoane asociate;	• aporturile la capital;
• capitalul social;	• procedura

Organizarea structurală a firmei

3. Procedura de înființare la ROCT și documentele de înființare

Înființarea unei societăți comerciale parcurge etapele prevăzute de legislația în vigoare. Respectarea acestora și corectitudinea documentației întocmite are ca obiective autorizarea constituirii și funcționării unei societăți comerciale.

În faza de înființare a firmei de exercițiu elevii se familiarizează cu terminologia de specialitate, etapele corespunzătoare, termenele de predare și documentația aferentă. Angajații din firma de exercițiu aplică conținuturile teoretice pe un model funcțional – firma de exercițiu.

4. Ciclul de viață al unei firme de exercițiu

Într-o economie de piață apar și dispar un număr foarte mare de societăți. Crearea de noi afaceri este un fenomen „natural” al oricărei economii sănătoase în care există libertatea inițiativei economice private; este un proces normal determinat de ciclul de viață al firmei, de condițiile mediului economic, social, geografic și politic.

Același lucru se întâmplă și pe piața virtuală a firmelor de exercițiu. Acestea parcurg, în existența lor, un ciclu format din patru etape:

1. înființare (lansare);
2. dezvoltare (creștere);
3. maturitate;
4. declin.

5. Activități specifice diferitelor compartimente

- comercial	- financiar-contabil	- secretariat
- marketing	- resurse umane	- informatic

II. Proiectarea scenariului didactic

2.1. Planificare calendaristică anuală:

Orele de laborator tehnologic de la următoarele module: **Marketingul afacerii (1 oră), Planificarea operațională (1 oră), Organizarea resurselor umane (1 oră)**, se desfășoară *pe baza modelului de proiectare „firma de exercițiu”*. **Aceste ore de laborator vor fi organizate în orarul școlii în aceeași zi, grupate în calup de 3 ore/zi pentru a asigura eficiența activității în firma de exercițiu.**

Pentru asigurarea premiselor integrării profesionale a absolvenților pe piața muncii, cât și pentru formarea profesională continuă, este nevoie de flexibilitate și adaptare la tipurile de competențe identificate ca fiind necesare în prezent și mai ales în viitor pe o piața a muncii aflată în continuă schimbare și adaptare la cerințele impuse de dezvoltarea economică.

Competențele generale care pot fi dezvoltate prin activitatea în cadrul firmei de exercițiu, alături de competențele tehnice specializate specifice modulelor de pregătire, dau posibilitatea elevilor ca la finalul unei secvențe de pregătire practică realizată cu profesorul de specialitate și/sau cu maestrul instructor să:

- organizeze și să conducă activități în cadrul companiilor din domeniul serviciilor;
- fundamenteze strategii.
- elaboreze oferta de produse și servicii a companiei;
- țină evidența contabilă a companiei;
- efectueze analiza eficienței economico-financiare a companiei.

2.3. Competențe generale vizate:

Competența generală vizată prin firma de exercițiu o reprezintă dezvoltarea spiritului antreprenorial, prin:

- familiarizarea elevilor cu activitățile specifice unei firme reale
- simularea operațiunilor și proceselor economice specifice mediului real de afaceri
- perfecționarea limbajului de afaceri
- dezvoltarea atitudinii necesare unui întreprinzător dinamic: creativitate, gândire critică, rezolvarea de probleme, luare de decizii, asumarea responsabilității, lucrul în echipă, inițiativă, perseverență, auto-organizare și auto-evaluare a resurselor individuale, flexibilitate.

2.4. Competențe specifice:

Competențe specifice ale aplicării acestei metode de învățare se referă la:

- dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor din învățământul profesional și tehnic
- facilitarea trecerii absolvenților învățământului profesional și tehnic de la școală la viața activă
- Implementarea conceptului de “firmă de exercițiu” își propune crearea **tipului de întreprinzător dinamic**, capabil să dezvolte un nou proces de producție, să aducă pe piață un nou produs sau serviciu sau să descopere o nouă cale de distribuție.

2.5. Valori și atitudini:

- Să dezvolte competențe personale (eficiența la locul de muncă, flexibilitatea, productivitatea, orientarea spre rezultate, seriozitatea, comportamentul adecvat, dorința de a învăța continuu, managementul timpului) cu scopul eficientizării activității la nivel de firmă;
- Să dezvolte competențe sociale (comunicare interpersonală, lucru în echipă, rezolvarea de probleme,
- Să anticipeze nevoile clienților promovând o ofertă corespunzătoare;
- Să dezvolte strategii de marketing adaptate unor segmente specifice de piață;
- Să identifice propria poziție în cadrul firmei;
- Să gestioneze corespunzător resursele umane ale firmei.

2.6. Indicatorii de calitate:

- Studierea pieței firmelor de exercițiu din România
- Alegerea denumirii, a siglei și a formei juridice a firmei
- Întocmirea de către elevi a documentației specifice înființării firmei de exercițiu
- Realizarea circuitului documentelor pentru înființarea firmei de exercițiu
- Conceperea structurii organizatorice a firmei de exercițiu

2.7. Indicatori de performanță:

- Întocmirea corectă a documentației de înființare a firmei de exercițiu
- Înscrierea cu succes și la termen a firmei de exercițiu pe platforma ROCT
- Alegerea formei juridice optime pentru firma de exercițiu
- Alegerea structurii organizatorice optime pentru o firmă mică având ca obiect de activitate comerțul online
- Realizarea corectă a organigramei firmei

2.8. Resurse

Activitate se va desfășura în laboratorul de informatică, atât frontal cât și pe grupe (activități pe compartimente), având la dispoziție calculatoare dotate cu softuri necesare, laptop, videoproiector, internet, cărți de specialitate, reviste, pliante, materiale auxiliare de la firmele reale (firme mamă), filmulețe tematice, studii de caz, camera video, etc.

2.9. Demersul de documentare: Documentarea s-a realizat folosind manuale și cărți de specialitate, cărți specifice pentru firmele de exercițiu, prin participarea la cursuri și simpozioane având ca temă firmele de exercițiu.

III. Demersul didactic:

3.1. Etape:

3.1.1. Evocare: Orele de firmă de exercițiu debutează cu o ședință de lucru asemeni mediului de afaceri, profesorul precizează obiectivele avute în vedere, modul de îndeplinire a lor și sarcinile de lucru formulate elevilor.

1. Ideea de afaceri a firmei (alegerea obiectului de activitate)
2. Alegerea denumirii firmei și a formei juridice
3. Întocmirea documentației de înființare a firmei de exercițiu

3.1.2. Realizarea sensului:

1. Ideea de afaceri a firmei de exercițiu (alegerea obiectului de activitate)
Alegerea denumirii firmei de exercițiu
2. Completarea documentației de solicitare a constituirii și autorizării funcționării firmei de exercițiu

3.1.3. Reflecție:

Toate documentele întocmite de elevi vor constitui elemente ale portofoliului elevului care va fi evaluat periodic și la sfârșitul semestrului/anului școlar.

Prin aceste activități elevii conștientizează importanța cunoașterii legislației cu privire la înființarea unei firme, a etapelor de înființare, învață cum să completeze corect documente de înființare a firmei.

Toate materialele realizate de către elevi vor constitui suport de documentare în vederea participării la concursuri, competiții (business plan, târguri) ale firmelor de exercițiu.

3.2. Evaluare:

Evaluarea se realizează prin observare, pe baza fișelor de observare, a chestionarelor,

Evaluarea rezultatelor la firma de exercițiu se mai face și prin evaluarea portofoliului elevului, susținerea de proiecte (ex.: business plan), aplicarea de teste, etc..

IV. Feedback, reflecții

4.1 Reflecții ale cadrului didactic:

Instruirea prin firma de exercițiu este foarte apreciată de către elevi, aceștia putându-și dezvolta abilitățile practice, se lucrează în echipă - lucru care face apel la calități precum spirit de răspundere, capacitate organizatorică, exactitate, precizie, acuratețe, pricepere de a rezolva conflicte.

Se aplică în practică cunoștințe din diverse domenii, precum contabilitate, marketing, drept, informatică, științe sociale, și altele, ceea ce înseamnă ca activitatea în cadrul unei **Firmei de exercițiu** solicită o muncă și o calificare suplimentară și independentă.

Se studiază și se aplică normele stabilite pentru activitatea **Firmei de exercițiu** (legi, hotărâri de guvern, ordonanțe de guvern și altele). Profesorul trebuie să fie la curent cu toate modificările din domeniu.

Consider ca prin utilizarea metodei **Firma de exercițiu** crește interesul elevilor pentru disciplinele economice, fiind totodată un câștig și pentru societate. Prin utilizarea acestei metode gradul de atingere a indicatorilor de performanță crește considerabil.

Rezumat

Colegiul Economic "Transilvania" este un liceu cu tradiție în învățământul economic mureșan, un colegiu care promovează modernizarea procesului de învățământ prin adaptarea continuă la cerințele și nevoile socio-economice și culturale locale. Actul educațional trebuie să fie în concordanță cu schimbările sociale dar și cu nevoile elevilor, cadrele didactice din aria curriculară Tehnologii au implementat un model inovator pentru predarea disciplinelor de specialitate - firma de exercițiu.

Firma de exercițiu reprezintă o metodă didactică inovativă și interactivă pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, o concepție modernă de integrare și aplicare interdisciplinară a cunoștințelor, o abordare a procesului de predare-învățare care asigură condiții pentru probarea și aprofundarea practică a competențelor dobândite de elevi în pregătirea profesională.